

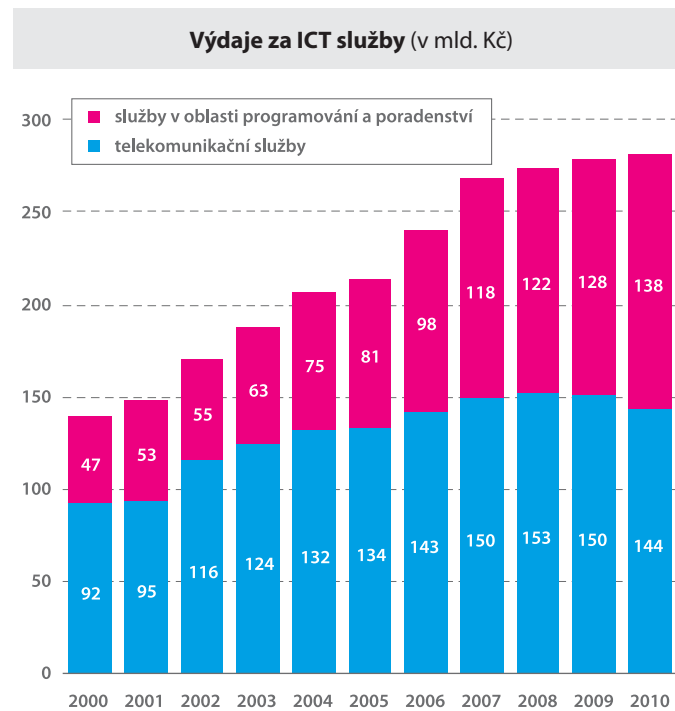
Výdaje za ICT služby

V brzké době budou výdaje za IT služby vyšší než ty za služby telekomunikační. Co je toho příčinou?

Těžko si dnes umíme představit, že by nějaký subjekt – ať už podnikatelský, vládní instituce či nezisková firma – mohl fungovat bez počítače nebo telefonu. Zkrátka moderní doba si žádá své a prakticky každý bez rozdílu, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu, musí kalkulovat s tím, že mu jsou například měsíčně účtovány poplatky za telekomunikační (potažmo ICT) služby. Víte například, který ekonomický sektor nejvíce protelofonuje?

Výdaje za IT služby na vzestupu

Stále více podniků se prezentuje pomocí webových stránek, používá elektronickou poštu, využívá či poskytuje on-line nákupy. Internetové bankovníctví se stává samozřejmostí. Současně se ale samozřejmostí stávají častější útoky hackerů. Není divu, že nemalé prostředky jsou vynakládány za IT odborníky, kteří radí a doporučují softwarová a bezpečnostní zlepšení. Výjimkou nejsou ani firmy zdokonalující na trhu běžně dostupný software. Toto vše se projevuje v neustále rostoucích výdajích za IT služby, které stoupají nepřetržitě od počátku sledování, rok 2009 nevyjímaje. V řeci čísel se jen od roku 2000 do roku 2010 tyto výdaje navýšily o 90 mld. Kč, na částku 138 miliard korun. Na rozdíl od ICT zboží pochází většina IT služeb, které jsou nakoupeny v Česku, z domácí produkce (90 % v roce 2010). V rámci celkových výdajů za IT služby tvořily v roce 2010 investice přibližně jednu třetinu.

Zdroj: ČSÚ

ICT služby

jsou pro statistiku ročních národních účtů, z nichž vycházejí data o výdajích a investicích v této oblasti, vymezeny na základě Klasifikace produkce (CZ-CPA), a to jako: Telekomunikační služby (CZ-CPA 61) a IT služby (Služby v oblasti programování a poradenství: CZ-CPA 62).

Výdaje

za ICT služby se podle typu výdajů (jejich užití) člení na mezispotřebu (P.2 – běžné výdaje), tvorbu hrubého fixního kapitálu (P.51 – investice) a výdaje na konečnou spotřebu domácností (P.3).

Údaje za Českou republiku vycházejí z údajů z Matice dodávek a užití Ročních národních účtů. Podrobné informace k tomuto zdroji včetně definic jednotlivých ukazatelů naleznete na: http://apl.czso.cz/pll/ro-cenka/ro-cenkaout.dod_uziti?mylang=CZ.

Pokud se zaměříme na to, do kterých ekonomických činností (CZ-NACE) se řadí subjekty s nejvyššími výdaji za IT služby, zjistíme, že kromě subjektů s převažující činností právě v poskytování IT služeb jiným za ty-

to služby nejvíce utratí peněžní a pojišťovací instituce (14 mld. Kč v roce 2010), podniky ze zpracovatelského průmyslu (9,5 mld. Kč) a pak např. obchodníci či subjekty aktivní v oblasti profesních a vědeckých činností.

Kde škrtat? Třeba ve výdajích za telekomunikace

Poněkud odlišná situace panuje u služeb telekomunikačních. Výdaje za tento druh služeb dosáhly maxima v roce 2008 (153 miliard korun) a od té doby námi sledované hodnoty pozvolna klesají, v roce 2010 šlo o 144 miliard korun. Lze se domnívat, že v brzké době budou výdaje za IT služby vyšší než ty za služby telekomunikační. Co je příčinou? Je možné usuzovat, že se zejména soukromé firmy snaží omezit a ušetřit výdaje za telekomunikační služby, ať už revizí smluv s operátorem či přechodem na jinou formu komunikace (elektronická pošta, internetová telefonie – Skype apod.).

Kromě subjektů s převažující činností v oblasti telekomunikací (37 mld. Kč, 26 % z celkových výdajů za telekomunikační služby v roce 2010) utratily za telekomunikační služby nejvíce subjekty veřejné správy a obrany (12 mld. Kč, 9 % z celkových výdajů za telekomunikační služby v roce 2010). Na rozdíl od většiny ostatních odvětví v subjektech z oblasti veřejné správy a obrany telekomunikační výdaje na jednoho zaměstnance nejenže neklesají, ale paradoxně v posledních letech dále rostou.

Poplatkům za telefon se však nevyhnu ani domácnosti a jednotlivci. Toto téma podrobněji rozvíjí následující článek Mobyly u nás a ve světě, s. 18.

Robin Rašín
oddělení statistiky výzkumu,
vývoje a informační společnosti